

УДК 658.14:330.341.1

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/4-98-2>

Огренич Ю. О.

Кравченко Д. С.

Запорізький національний університет

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Встановлено, що фінансова стабільність відіграє важливу роль в активізації інноваційного розвитку, покращенні інноваційної діяльності підприємств. Визначено, що в умовах цифровізації економіки важливим завданням для підприємств є дослідження, впровадження інновацій, що забезпечить формування конкурентних переваг та зростання фінансової стабільності. Досліджено підходи вчених до визначення дефініцій «фінансова стабільність», «інноваційний розвиток підприємств» та «цифровізація економіки». Доведено вагомість фінансової стабільності підприємства в інноваційному розвитку, адже забезпеченість фінансовими ресурсами дозволяє впроваджувати програмне забезпечення, технології. Досліджено результати фінансово-господарської діяльності підприємства ТОВ «АТБ-Маркет» та визначено тип його фінансової стійкості. Здійснено оцінку інноваційного розвитку підприємства та визначено перспективи його діяльності. Розглянуто особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах країни. Обґрунтовано, що поряд із фінансовою стабільністю на інноваційну діяльність підприємства впливають тренди цифровізації, що дозволяє випереджати конкурентів. Визначено основні проблеми ТОВ «АТБ-Маркет» та сформовано шляхи покращення фінансового стану, а саме: впровадження механізмів контролювання витрат; оптимізація процесів фінансової оцінки та нагляду; підвищення ефективності маркетингу та реклами; застосування стратегії довгострокового фінансового проектування; залучення спеціалістів з фінансового менеджменту; запровадження системи мотивації співробітників; розширення асортименту товарів за низькими цінами. Сформовано напрями активізації інноваційного розвитку в умовах цифровізації економіки, а саме: впровадження електронних платіжних систем; покращення інформаційної системи; впровадження програм на базі ШІ; оцифрування логістичної системи та автоматизація обліку наявності товарів, введення електронної системи обліку терміну придатності товарів; впровадження інноваційних засобів щодо часткової заміни касирів на штучний інтелект або створення самообслуговуючих кас; розробка програми автоматичних змінювань цінників; впровадження сучасного програмного забезпечення.

Ключові слова: фінансова стабільність, інноваційний розвиток, цифровізація економіки, підприємство, інновації, прибутковість.

Постановка проблеми. За умови змінності ринкового середовища, негативного впливу факторів перед підприємствами постає проблема забезпечення фінансової стабільності. Поряд з цим, спостерігається тенденція до цифровізації підприємств за кордоном, що формує потребу інноваційного розвитку українських підприємств. Питання підвищення рівня конкурентоспроможності, формування конкурентних переваг вимагає від підприємств постійного удосконалення процесів виробництва та врахування можливих ризиків. Відповідно, питання інноваційного розвитку підприємств в умовах цифровізації економіки є актуальним та потребує дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання забезпечення фінансової стабільності підприємств розкрито у працях науковців: Бардаш С. [1], Вергун А. [3], Софієнко А. [15], Чирак І. [20], Шушкова Ю. [22].

Особливості інноваційного розвитку підприємств та використання цифрових технологій на підприємствах, цифровізації економіки досліджено такими вченими: Данніков О., Січкаренко К. [4], Ємельянов О. [5], Забашта Є. [6], Кащена Н., Чміль Є. [7], Манцуров І., Храпунова Я., Омельченко В., Барвінок А. [8], Новицька М. [9], Прохорова В., Божанова О. [13], Смулка О. [14], Уманців Ю., Бабкова Є. [16], Череп А., Череп О., Швець Ю. [19], Мельник М., Шеглюк С., Лещух І., Літорович О. [24] й ін.

Мета статті полягає у дослідженні значення фінансової стабільності для інноваційного розвитку підприємств, визначенні впливу цифровізації економіки на фінансову стабільність, формуванні пропозицій до покращення фінансового стану та інноваційного розвитку на прикладі ТОВ «АТБ-Маркет».

Вклад основного матеріалу дослідження. За умов нестабільності ринкового середовища важливе значення для інноваційного розвитку, покращення інноваційної діяльності підприємств відіграє фінансова стабільність. Поряд з цим, в умовах цифровізації економіки достатність фінансового забезпечення сприятиме впровадженню інновацій. З появою оцифрування процесів діяльності прогрес в промисловій індустрії вийшов на новий рівень розвитку. Проте, негативний вплив чинників зовнішнього середовища створює перешкоди інноваційному розвитку підприємств. Відповідно постає потреба у підвищенні ефективності функціонування підприємств, врахуванні впливу чинників, що сприятиме інноваційному розвитку та гарантуватиме формування конкурентних переваг. Тому досягнення фінансової стабільності та постійне вдосконалення стратегій управління фінансами є невід'ємною складовою успіху підприємств у цифровій епоху.

Питання фінансової стабільності для інноваційного розвитку підприємств на засадах цифровізації економіки є вагомим. У табл. 1 згруповано визначення поняття «фінансова стабільність».

Таким чином, враховуючи різноманітні підходи науковців до трактування поняття «фінансова стабільність» слід відзначити, що її слід розглядати як стійке становище, за якого підприємство може протидіяти чинникам ринкового середовища задля забезпечення постійного розвитку, ефективного функціонування протягом довгострокового періоду, що сприятиме інноваційному розвитку, формуванню конкурентних переваг в умовах цифровізації економіки.

Саме фінансова стабільність підприємства сприятиме інноваційному розвитку та більш

Визначення сутності поняття «фінансова стабільність»

Науковці	Визначення «фінансова стабільність»:
Чирак І.	«це стан фінансової системи, при якому вона спроможна витримувати негативний вплив екзогенних чи ендогенних шоків і не допускати серйозних порушень в її функціонуванні, які могли б призвести до виникнення кризових явищ» [20, с. 123].
Шушкова Ю. В.	«це стійкий стан фінансової системи країни, який характеризується безперервним здійсненням розрахунків в економіці, високим рівнем довіри до фінансово-кредитних установ, стабільністю цін на фінансовому ринку, ефективним розподілом фінансових ресурсів та можливістю управління фінансовими ризиками, при якому вона спроможна ефективно виконувати свої функції у довгостроковому періоді навіть під впливом негативних фінансово-економічних явищ» [22, с. 31].
Софієнко А. П.	«стан фінансової системи країни, у рамках якого відбувається забезпечення виконання її функцій у повному обсязі на відповідному рівні ефективності, що спирається на визначені рівні фінансової стійкості та боргової безпеки у державі в межах протистояння негативним зовнішнім і внутрішнім впливам, з метою підтримки реального сектору економіки і забезпечення сталого розвитку соціально-економічної системи країни та її конкурентоспроможності на світових ринках збуту продукції (робіт, послуг)» [15, с. 153-154].
Вергун А. М.	«стан фінансового сектору, за якого забезпечується його здатність виконувати свої функції та абсорбція фінансових шоків» [3, с. 89].
Бардаш С. В.	«динамічна характеристика, яка характеризує здатність суб'єкта господарювання забезпечувати постійний, безперервний, ефективний розвиток, спираючись на сформований рівень фінансової стійкості» [1, с. 102].

Джерело: складено на основі [1; 3; 15; 20; 22]

детальніше розглянемо сутність поняття «інноваційний розвиток підприємства» (табл. 2).

Отже, інноваційний розвиток підприємства свідчить про впровадження новачок, програмного забезпечення, технологій та використання інноваційної стратегії, що сприятиме підвищенню ефективності роботи та конкурентоспроможності. Інноваційний розвиток сприятиме покращенню бізнес-процесів, впровадженню нововведень у виробництво та обслуговування споживачів, а також є вагомим фактором для здійснення сталого зросту, формування конкурентних переваг.

Фінансова стабільність є важливою передумовою для впровадження інновацій в умовах цифровізації економіки. За умови не впровадження сучасних програмних продуктів підприємства можуть втратити конкурентні позиції і стати менш успішними в стані стрімкого технологічного зростання. Тому підприємства намагаються активно використовувати технології, інновації. Відповідно нами розглянуто сутність поняття «цифровізація економіки» задля визначення вагомості даного процесу для інноваційного розвитку (табл. 3).

Враховуючи проаналізовані підходи науковців слід відзначити, що цифровізація економіки означає запровадження та подальше використання технологій, інновацій для підвищення

результативності роботи та конкурентоспроможності підприємств. Вона охоплює автоматизацію, комп'ютеризацію, використання нейронної мережі, інтернету речей, що дозволяють оптимізувати роботу підприємства та його взаємодію із споживачами, постачальниками, державними установами.

Роль фінансової стабільності в інноваційному розвитку полягає у можливості спрямування коштів на купівлю, впровадження технологій, вона забезпечує надійну і доступну інфраструктуру для інвестицій в експерименти та розробки, сприяючи створенню й розвитку нових ідей, продуктів та технологій. Все це посилює інвестиційну активність, сприяє формуванню конкурентних переваг, мінімізації ризиків. Тому забезпечення фінансової стабільності є вагомим чинником успішності зростання інновацій [18, с. 136; 19, с. 421].

Підприємство ТОВ «АТБ-Маркет» визнано найпопулярнішою мережею супермаркетів в Україні, яка постійно розвивається та вдосконалюється у різних напрямках. За сучасних умов господарювання підприємство втратило велику кількість торговельних точок та має значну частку звільнених співробітників, що призвело до зменшення прибутковості, припинення інноваційного розвитку.

Таблиця 2

Визначення сутності поняття «інноваційний розвиток підприємства»

Науковці	Визначення «інноваційний розвиток підприємств»:
Смулка О. І.	«процес прогресивних змін у стані підприємства (що відображаються у зростанні ефективності функціонування, зміцненні ринкових позицій тощо), досягнутий завдяки впровадженню ним інновацій» [14, с. 36].
Прохорова В. В., Божанова О. В.	«цілеспрямовані, закономірні, незворотні зміни в діяльності підприємства в довготерміновому періоді, що базуються на впровадженні новотворених, або вдосконалених технологій, продуктів або послуг, а також організаційно – технічного рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно підвищують конкурентоздатність промислового підприємства» [13, с. 137].
Ємельянов О. Ю.	«стійкі зміни внутрішніх властивостей суб'єкта господарювання, що обумовлені впровадженням нововведень та зумовлюють такі зміни його функціональних властивостей, внаслідок яких відбувається зростання економічного потенціалу підприємства з подальшою реалізацією додатково набутих підприємством його економічних можливостей» [5].
Забашта Є. Ю.	«процес спрямованої закономірної зміни стану підприємства, що залежить від інноваційного потенціалу цього підприємства та джерелом якого є інновації, що створюють якісно нові можливості для подальшої діяльності підприємства на ринку шляхом реалізації уміння знаходити нові рішення, ідеї та у результаті винаходів» [6, с. 36].
Кащена Н. Б., Чміль Є. Л.	«наслідок полівекторного економічного зростання за рахунок впровадження інновацій та нововведень, що забезпечують нові конкурентні переваги, посилення ринкових позицій, безпечне функціонування й бажані параметри соціо-еколого-економічного розвитку» [7].

Джерело: складено на основі [5-7; 13; 14]

Таблиця 3

Визначення сутності поняття «цифровізація економіки»

Науковці	Визначення «цифровізація економіки»:
Уманців Ю., Бабкова Є.	«є об'єктивним явищем, який актуалізує необхідність здійснення глибоких трансформаційних процесів» [16, с. 110].
Мельник М., Щеглюк С., Лещух І., Літорович О.	«суттєво трансформую економічні відносини на різних рівнях господарської діяльності: держави, регіонів, суспільства» [24, с. 31].
Манцуров І., Храпунова Я., Омельченко В., Барвінок А.	«становить основу цифрової трансформації суспільства, процес якої є її похідним результатом. Він являє собою більш складний, багатогранний, всеохоплюючий перебіг, котрий приводить до системних структурних та інституційних зрушень і докорінних нормативно-правових змін» [8, с. 43].
Новицька М.В.	«процес переносу у цифрове середовище функцій і бізнес-процесів, що раніше виконувалися людьми та організаціями, який передбачає впровадження інформаційних технологій у кожний окремий аспект діяльності» [9, с. 187–188].
Данніков О., Січкаренко К.	«природне продовження міжнародної тенденції поширення цифрових технологій і різкого збільшення їх впливу на всі боки економічного життя» [4, с. 78].

Джерело: складено на основі [4; 8; 9; 16; 24]

Результати дослідження показників фінансової стійкості ТОВ «АТБ-Маркет» наведено у табл. 4.

За результатами дослідження визначено, що протягом 2022 р. відносно 2021 р. спостерігається наступна динаміка показників: зростання коефіцієнта фінансової автономії на 19,3%; скорочення коефіцієнта фінансового ризику на 17,9%; зростання коефіцієнта фінансової стабільності на 21,8%; підвищення коефіцієнта страхування бізнесу на 19,03%; скорочення коефіцієнта маневреності власного капіталу на 28,81%; підвищення коефіцієнта маневреності власних оборотних коштів на 58,94%; скорочення коефіцієнта реальної вартості основних засобів на 10,98%. За іншими показниками у 2022 р. порівняно з 2021 р. спостерігаються змінна динаміка. Отже, підприємство

має змінні показники фінансового стану та існує ймовірність виникнення фінансових ризиків.

Враховуючи проаналізовані показники слід відзначити, що більшість значень не відповідають нормативним. Це вказує на нестабільне фінансове становище, залежність від позикових коштів та відсутність власних обігових коштів для функціонування. Все це обумовлено негативним впливом факторів зовнішнього середовища та підприємству складно втримувати відповідний рівень фінансової стабільності. Для підтримки належного рівня фінансової стабільності необхідно вжити заходи стосовно капіталізації доходу та залучання інвестиційних ресурсів, збільшення власних активів.

Враховуючи означене визначено тип фінансової стійкості ТОВ «АТБ-Маркет» (табл. 5).

Таблиця 4

Показники фінансової стійкості ТОВ «АТБ-Маркет»

Показники	Нормативне значення	Роки			Відносні відхилення	
		2020	2021	2022	2021/2020, %	2022/2021, %
Показники структури джерел формування капіталу						
Коефіцієнт фінансової автономії	≥0,5	0,05	0,11	0,13	100,33%	19,03%
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,95	0,89	0,87	-5,65%	-2,28%
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	17,75	8,36	6,86	-52,91%	-17,9%
Коефіцієнт фінансової стабільності	≥1	0,06	0,12	0,15	112,34%	21,8%
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	спад	0,84	0,69	0,63	-18,37%	-8,49%
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань і забезпечень	спад	0,30	0,26	0,25	-11,68%	-5,94%
Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень	зріст	0,70	0,74	0,75	4,90%	2,1%
Коефіцієнт страхування бізнесу	зріст	0,05	0,11	0,13	100,33%	19,03%
Коефіцієнт страхування власного капіталу	зріст	0,00	0	0	0%	0%
Коефіцієнт страхування зареєстрованого (пайового) капіталу	зріст	0,00	0	0	0%	0%
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	>0,1	-0,91	-0,83	-0,77	-8,91%	-6,48%
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень		0,47	0,37	0,38	-21,08%	1,43%
Показники стану оборотних активів						
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,1	-10,07	-4,84	-3,44	-51,99%	-28,81%
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	≥0,1	-1,31	-1,37	-1,01	4,62%	-26,67%
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	≥0,5	-2,98	-2,82	-2,1	-5,46%	-25,48%
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	зріст	-0,18	-0,29	-0,46	59,78%	58,94%
Показники стану основного капіталу						
Коефіцієнт майна виробничого призначення	зростання	0,70	0,76	0,72	8,39%	-4,88%
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	зростання	0,52	0,56	0,50	8,03%	-10,98%
Коефіцієнт нагромадження амортизації	спад	0,38	0,39	0,49	3,02%	23,13%
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	зростання	0,69	0,60	0,77	-12,93%	27,53%

Джерело: розраховано на основі [10]

Таблиця 5

Визначення та аналіз типу фінансової стійкості ТОВ «АТБ-Маркет»

Показники	Роки			Відносні відхилення	
	2020	2021	2022	2021/2020, %	2022/2021, %
Власні оборотні кошти	-19 161 526	-21 915 416	-18 126 796	14,37%	-17,29%
Довгострокові кредити банків	0	0	0	0%	0%
Короткострокові кредити банків	0	0	0	0%	0%
Запаси і поточні біологічні активи	6 423 708	7 771 596	8 625 581	20,98%	10,99%
Нааявність власних оборотних коштів і довгострокових кредитів банків для формування запасів	-19 161 526	-21 915 416	-18 126 796	14,37%	-17,29%
Загальна величина джерел формування запасів	-19 161 526	-21 915 416	-18 126 796	14,37%	-17,29%
Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних коштів для формування запасів	- 25 585 234	-29 687 012	-26 752 377	16,03%	-9,89%
Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових кредитів банків для формування запасів	- 25 585 234	-29 687 012	-26 752 377	16,03%	-9,89%
Надлишок (+), нестача (-) загальної величини джерел формування запасів	- 25 585 234	-29 687 012	-26 752 377	16,03%	-9,89%
Тип фінансової стійкості: кризовий фінансовий стан					
Коефіцієнт забезпеченості запасів відповідними джерелами формування	-2,98	-2,82	-2,1	-5,46%	-25,48%
Надлишок (+), нестача (-) відповідних джерел формування на 1 грн запасів, грн	-3,98	-3,82	-3,1	-4,09%	-18,81%

Джерело: розраховано на основі [10]

На основі отриманих результатів за 2022 р. можна зробити висновок, що фінансовий стан підприємства відповідає «кризовому фінансовому стану», тобто існує ймовірність виникнення фінансових труднощів. Таким чином, загальною тенденцією є зниження розміру власних оборотних коштів, нестача бюджету для формування запасів та забезпеченості запасів відповідними джерелами, а це може вказувати на можливий дефіцит ліквідності та фінансову кризу на підприємстві.

З метою оцінки прибутковості підприємства проаналізовано показники рентабельності (табл. 6).

Враховуючи дані табл. 6 слід відзначити, що у 2022 р. відносно 2021 р. показник рентабельності активів скоротився на 65,42%; коефіцієнт рентабельності власного капіталу знизився на 70,95%, тобто відбулося зменшення прибутковості власного капіталу; коефіцієнт рентабельності продукції знизився на 65,63%, що вказує на зменшення прибутковості виробництва продукції; коефіцієнт рентабельності продажу підвищився на 4,38%, тобто підприємство змогло покращити управління витратами та збільшило прибутковість продажу. Таким чином, спостерігається зниження рентабельності, що дозволяє відзначити тенденцію до зменшення прибутковості та доцільним є формування заходів до підвищення фінансової стійкості і прибутковості.

Враховуючи аналіз фінансового стану підприємства доцільним є дослідження стану інноваційного розвитку в умовах сьогодення (табл. 7).

На підставі дослідження встановлено, що протягом 2022 р. відносно 2021 р. відбулися такі

зміни: коефіцієнт інноваційного зростання залишився стабільним, тобто підприємство не досягло значних змін у своїй інноваційній діяльності; рентабельність інноваційної діяльності знизилась на 4,43%; коефіцієнт освоєння нової продукції зменшився на 66,15%; коефіцієнт ефективності власних капіталовкладень у інноваційні процеси скоротився на 67,65%. Отримані значення показників дозволяють відзначити, що підприємство намагається впроваджувати інновації, але існує потреба в освоєнні нової продукції, збільшенні витрат на інновації. З метою покращення стану інноваційного розвитку необхідно залучити інвестиційні ресурси, досліджувати ринок інновацій, досвід інших компаній.

Визначено, що цифровізація економіки значно впливає на фінансову стабільність та інноваційний розвиток підприємств. Вона охоплює автоматизацію процесів, забезпечення швидкості та дієвості виробництва, покращення якості продукції, доступності до інших ринків, а також утворення нових перспектив для розвитку та реалізації інновацій. Цифровізація на підприємствах дозволяє передбачити майбутні ризики та попередити ймовірність банкрутства.

Впровадження цифрових технологій дозволяє підприємствам збалансувати фінансові джерела і забезпечує ефективне управління фінансовою стабільністю, дає можливість одержати доступ до нових ринків збуту. Завдяки цифровим технологіям існує можливість автоматизувати фінансові процеси, аналізувати фінансові показники, приймати ефективні управлінські рішення, залу-

Таблиця 6

Показники рентабельності ТОВ «АТБ-Маркет»

Показники	Роки			Відносні відхилення	
	2020	2021	2022	2021/2020, %	2022/2021, %
Коефіцієнт рентабельності активів	16,18	19,65	6,79	21,42%	-65,42%
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	3,03	1,83	0,53	-39,39%	-70,95%
Коефіцієнт рентабельності продукції	6,22	7,54	2,59	21,2%	-65,63%
Коефіцієнт рентабельності витрат	6,94	8,50	3,96	22,44%	-53,4%
Коефіцієнт рентабельності продажу	25,12	25,72	26,85	2,39%	4,38%

Джерело: розраховано на основі [10]

Таблиця 7

Показники оцінки інноваційного розвитку ТОВ «АТБ-Маркет»

Показники	Роки			Відносні відхилення	
	2020	2021	2022	2021/2020, %	2022/2021, %
Коефіцієнт інноваційного зростання	0,13	0,13	0,13	0%	0%
Рентабельність інноваційної діяльності	97,05	97,98	93,64	0,95%	-4,43%
Коефіцієнт освоєння нової продукції	0,006	0,007	0,002	20,23%	-66,15%
Коефіцієнт освоєння нової техніки	0,1	0,1	0,1	0%	0%
Коефіцієнт кваліфікації персоналу, зайнятого в інноваційній сфері	0,11	0,11	0,11	0%	0%
Частка прибутку від інноваційної діяльності	2,58	2,14	6,33	-16,83%	195,43%
Коефіцієнт ефективності модернізації виробництва	0,97	0,97	0,94	0,95%	-4,43%
Частка витрат на інноваційну діяльність	0,11	0,12	0,10	9,09%	-16,67%
Коефіцієнт ефективності власних капіталовкладень у інноваційні процеси	0,05	0,06	0,02	21,37%	-67,65%
Коефіцієнт продуктивності праці одного працівника	11,77	16,44	6,90	39,67%	-58,02%

Джерело: розраховано на основі [2; 10; 12; 21]

чити нових споживачів, підвищити конкурентоспроможність.

Українська ІТ-галузь є важливим гравцем на світовій арені завдяки високій якості послуг та талановитим фахівцям. Це може створити нові можливості для розвитку експорту та підвищення рівня інвестицій у підприємства. В умовах сьогоднішнього ІТ-галузь відіграє вагомий роль у відтворенні та розвитку країни. Зростаючий інтерес до цифрових технологій та інновацій може стати каталізатором для майбутнього відновлення підприємств [23].

Започаткування курсу «Цифрова Європа» у 2021 році стає вагомим механізмом цифровізації економіки нашої країни в умовах євроінтеграційних процесів. Даний курс активізує оцифрування європейських країн у різноманітних напрямках та є серед найпотужніших джерел інвестування, до якого в Україні вже є доступ [17].

На підприємствах в Україні спостерігається впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) (табл. 8) протягом 2018–2021 рр.

За досліджуваними показниками інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах за 2021 р. відносно 2019 р. спостерігаються такі зміни: кількість підприємств, які мають доступ до мережі Інтернет зросла на 0,23%; частка кількості підприємств, які використовують фіксований доступ до мережі Інтернет підвищилася на 1,48%; частка кількості підприємств, що мають веб-сайт підвищилася на 0,28%; частка кількості підприємств, що купують послуги хмарних обчислень скоротилася на 0,97%; частка кількості підприємств, що мають найманих фахівців у сфері ІКТ підвищилася на 0,46%.

Враховуючи отримані результати дослідження слід відзначити, що послуги хмарного обчислення мають найменший відсоток серед компаній. Проте послуги хмарних обчислень повністю дають віддалений доступ до цифрового забезпечення шляхом застосування Інтернету та їх використання набуває популярності. Дані про підприємства, які купують послуги хмарного обчислення наведено на рис. 1.

Враховуючи дані рис. 1 з'ясовано, що у 2022 р. відносно 2021 р. спостерігається змінна динаміка та серед лідерів підприємства з напрямом інформаційної та телекомунікаційної діяльності, частка яких у 2022 р. становить 15,1% (скорочення на 3,6%). Далі за рейтингом знаходяться підприємства професійної, наукової та технічної діяльності та показник у 2022 р. складає 13,2% (скорочення на 0,3%). На третьому місці підприємства переробної промисловості, за якими показник у 2022 р. склав 9,4% (скорочення на 0,5%).

Отже, використання цифрових технологій стало одним із основних факторів успішного розвитку підприємств, забезпечення економічного росту. Використання інформаційно-комунікаційних технологій не лише підвищує продуктивність, але й створює нові можливості для бізнесу та розвитку інновацій.

Здійснення автоматизації на підприємствах може підвищити ефективність аналізу ризиків; дозволяє розробити декілька варіантів управлінських рішень; дає змогу пришвидшити процес збору та обробки даних про клієнтів; розробити нові продукти і послуги; створити нові можливості для партнерства та інтеграції в глобальній бізнес-екосистемі. Поряд з цим, цифровізація

Таблиця 8

Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах протягом 2018–2021 рр.

Показники	у % до загальної кількості підприємств			Відносні відхилення		
	Роки	2018	2019	2021	2021/2019	2019/2018
Кількість підприємств, які мають доступ до мережі Інтернет		88,0	86,4	86,6	0,23%	-1,82%
Частка кількості підприємств, які використовують фіксований доступ до мережі Інтернет		62,1	60,9	61,8	1,48%	-1,93%
Частка кількості підприємств, що мають веб-сайт		35,6	35,2	35,3	0,28%	-1,12%
Частка кількості підприємств, що купують послуги хмарних обчислень		9,8	10,3	10,2	-0,97%	5,1%
Частка кількості підприємств, що мають найманих фахівців у сфері ІКТ		22,3	21,6	21,7	0,46%	-3,14%

Джерело: складено авторами на основі [11]

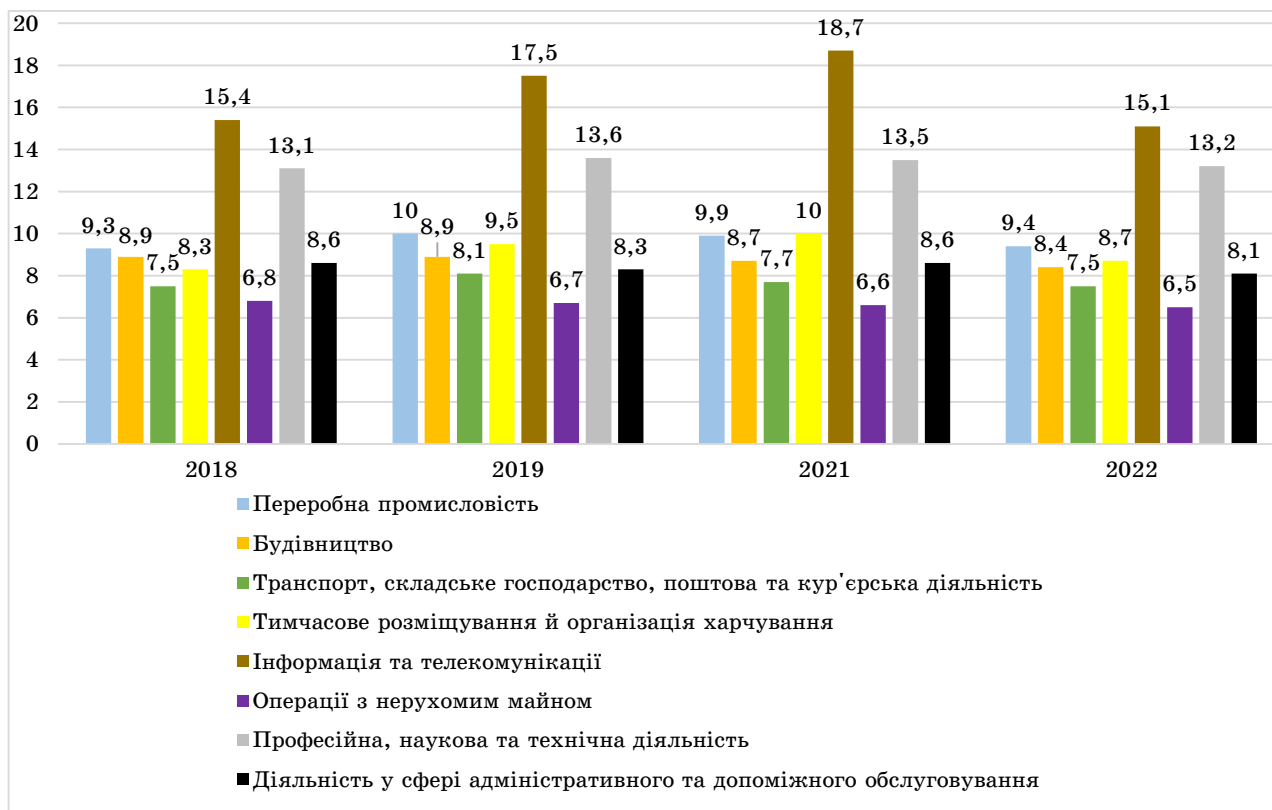

Рис. 1. Частка кількості підприємств, що купують послуги хмарних обчислень, у загальній кількості підприємств за 2018–2022 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі [11]

обумовлює певні загрози, такі як кібербезпека, необхідність адаптації до швидких змін у технологіях. Підприємства, які впроваджують цифрові технології стають більш конкурентоспроможними та можуть швидше аналізувати потреби споживачів. З метою використання цифрових технологій існує потреба у залученні додаткових фінансових ресурсів, використанні цифрових платформ.

На підставі врахування результатів проведеного дослідження визначено основні проблеми, які виникли на підприємстві ТОВ «АТБ-Маркет» та призвели до погіршення фінансового становища, а саме: відсутність автоматизації процесів виробництва, збуту продукції, що призвело до невчасного постачання товару, скорочення попиту; спостерігається швидке псування продукції через скорочення попиту споживачів; значний рівень плинності персоналу та брак кадрів для обслуговування клієнтів викликає черги, негативно впливає на репутацію; брак персоналу та зростання навантаження спричиняє несвоєчасність оновлення інформації щодо цін на товар; нестача фінансових ресурсів для впровадження програмного забезпечення.

З метою покращення фінансового стану ТОВ «АТБ-Маркет» доцільним є впровадження таких заходів: посилити контроль за витратами коштів, їх розподілом; оптимізувати процеси фінансової оцінки та нагляду для своєчасного виявлення фінансових ризиків; підвищити ефективність маркетингу та реклами для залучення клієнтів; застосувати стратегії довгострокового фінансового проєктування для забезпечення стабільності та росту доходів; залучити спеціалістів з фінансового менеджменту для оптимізації

фінансових джерел; запровадити системи мотивації співробітників; розширити асортимент товарів за низькими цінами для зміцнення конкурентоздатності на ринку; залучити зовнішні інвестиції.

Для покращення інноваційного розвитку підприємства в умовах цифровізації економіки сформовано набір заходів: використання електронних платіжних систем для споживачів з метою спрощення, прискорення процесу оплати товарів та послуг; вдосконалення інформаційної системи, розробка власного мобільного додатка, що спростить комунікацію з клієнтами; цифровізація логістичної системи та автоматизація обліку наявності товарів в магазинах задля вчасного інформування закупівельного відділу про відсутність продукції на складі та її швидкої доставки; використання електронної системи обліку терміну придатності товарів, яка буде сповіщати керівництво магазину про завершення періоду споживання товару за кілька днів, що дозволить компанії швидше запустити акції та розпродати весь товар до кінцевого терміну; часткова заміна касирів на програми штучного інтелекту або створення кас самообслуговування; розробити програми автоматичної заміни цінників або встановити сканери перевірки ціни на товар; використання програмного забезпечення для аналізу показників роботи.

Таким чином, важливим завданням для підприємств є покращення фінансової стабільності та інноваційний розвиток, що дозволить сформувати конкурентні переваги, мінімізувати витрати, збільшити прибутковість, а також позитивно вплине на імідж компанії, залучення клієнтів та інвесторів. Використання цифрових технологій допоможе підприємствам залишатися конкуренто-

спроможним та реагувати на фактори ринкового середовища, що призведе до підвищення ефективності та продуктивності, налагодження співпраці з партнерами.

Висновки з проведеного дослідження. Проведене дослідження дозволило відзначити, що фінансова стабільність та цифровізація економіки невід’ємні складові інноваційного розвитку підприємств. Забезпечення фінансової стабільності дозволяє підприємствам інвестувати в дослідження, впроваджувати нові технології, надає можливості адаптуватися до нових викликів та вигідно використовувати інновації. Цифровізація економіки відкриває нові можливості для бізнесу, але вимагає ретельного аналізу, стратегічного планування та дієвих заходів.

Проведено оцінку фінансового стану та інноваційного розвитку на ТОВ «АТБ-Маркет». Встановлено, що під впливом воєнного стану підприємство зазнало втрат, але залишилося конкурентоспроможним на ринку та має потенціал для віднов-

лення. Дане підприємство має погіршення показників діяльності та потребує негайних дій задля відновлення показників роботи. Сформовано рекомендації для покращення фінансового стану та інноваційного розвитку, а саме: оптимізація аналітичного відділу; підвищення ефективності маркетингу та менеджменту; оцифрування та автоматизація більшості процесів; впровадження програмного забезпечення; залучення інвестицій. Відновлення інноваційного розвитку дозволить підвищити конкурентоспроможність, відновити рівень прибутковості, подолати ризики.

Таким чином, фінансова стабільність відіграє важливе значення для інноваційного розвитку підприємств у період цифровізації економіки та впливає на інвестиційну привабливість, управління ризиками, використання ресурсів, формування конкурентних переваг в довгостроковому періоді. Саме фінансова стабільність виступає ключовим стимулом успішної інноваційної діяльності підприємств в умовах цифровізації економіки.

Список використаних джерел:

1. Бардаш С. В. Фінансова стабільність та її значення для розвитку підприємства. *Proceedings of the 13th International Scientific and Practical Conference «Scientific Horizon in the Context of Social Crises»*, Tokyo, Japan, February 26–28, 2023. InterConf, 2023. № 144. С. 99–103. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2487> (дата звернення: 24.10.2023).
2. Березовська Л. О. Інноваційне підприємство: концепт лекцій для самостійної роботи студентів. Київ, 2021. URL: <http://surl.li/oftdr> (дата звернення: 29.10.2023).
3. Вергун А. М. Фінансова стабільність: глобальний, європейський та національний контексти: навч. посіб. Київ : КНУТД, 2023. 178 с. URL: https://knutd.edu.ua/files/grants/osvitni/erasmus/3.8_navch-posibnyk_2023.pdf (дата звернення: 04.11.2023).
4. Данніков О. В., Січкаренко К. О. Концептуальні засади цифровізації економіки України. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 17. С. 73–79. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2018/17_2018_ukr/15.pdf (дата звернення: 28.10.2023).
5. Ємельянов О. Ю. Інноваційний розвиток підприємств: сутність, послідовність оцінювання та перешкоди на його шляху. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8329> (дата звернення: 02.11.2023).
6. Забашта Є. Ю. Формування механізму розвитку інноваційного підприємництва: дис. ... д-ра філософії: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ : Київський національний університет технологій та дизайну, 2020. 243 с.
7. Кащена Н. Б., Чміль С. Л. Теоретико-методичні засади аналізу інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. № 43. 2022. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1746> (дата звернення: 05.11.2023).
8. Манцуров І. Г., Храпунова Я. В., Омельченко В. П., Барвінок А. С. Методологія статистичного оцінювання стану і динаміки цифрової трансформації України. *Економіка України*. 2022. № 3 (724). С. 39–56. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.03.039> (дата звернення: 27.10.2023).
9. Новицька М. В. Порівняльний аналіз визначень терміну «цифрова економіка». *Економіка і організація управління*. 2022. № 2 (46). С. 183–189. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/12556> (дата звернення: 28.10.2023).
10. Офіційний сайт Clarity Project. Фінансова звітність ТОВ «АТБ-Маркет». URL: https://clarity-project.info/edr/30487219/finances?current_year=2022 (дата звернення: 29.10.2023).
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 10.10.2023).
12. Плахотнік О. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка інновацій» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей. Кам’янське : ДДТУ, 2022. 62 с. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl54.pdf> (дата звернення: 29.10.2023).
13. Прохорова В. В., Божанова О. В. Стратегічно-орієнтовані напрями інноваційного розвитку промислового підприємства. *Економічний Вісник*. 2020. № 2. С. 132–140. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/2/EV20202_132-140.pdf (дата звернення: 05.11.2023).
14. Смудка О. І. Забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств: дис. ... д-ра філософії: 051 Економіка. Львів : Львівський національний аграрний університет, 2020. 249 с.
15. Софієнко А. П. Заходи щодо підвищення рівня боргової безпеки України на шляху фінансової стабілізації. *Наукові праці НДФІ. Фінансова безпека*. 2019. № 2 (87). С. 151–159. URL: https://npndfi.org.ua/docs/NP_19_02_151_uk.pdf (дата звернення: 04.11.2023).
16. Уманців Ю., Бабкова Є. Цифровізація економіки у контексті глобальних тенденцій суспільного розвитку. *Збірник наукових праць «Геополітика України: історія і сучасність»*. 2021. Вип. 2 (27). С. 102–113. URL: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/252380> (дата звернення: 18.10.2023).
17. Федорак В. Як взяти участь у Програмі «Цифрова Європа»: приклади проєктів, відкриті конкурси, підготовка проєктної заявки. Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/16008> (дата звернення: 10.10.2023).
18. Череп А. В., Череп О. Г., Огренич Ю. О. Удосконалення науково-методичного підходу до оцінки впливу факторів на використання механізму формування стратегії антикризового управління операційною діяльністю промислових підприємств у кризових умовах. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики (Financial and credit activity-problems of theory and practice)*. 2022. № 1 (42). С. 134–144. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3681> (дата звернення: 09.10.2023).
19. Череп А. В., Череп О. Г., Швець Ю. О. Удосконалення науково-методологічних положень розвитку економічного механізму інноваційної діяльності промислових підприємств в умовах нестабільності ринкового середовища. *Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики*. 2018. Т. 4. № 27. С. 418–427. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/1585> (дата звернення: 09.10.2023).

20. Чирак І. Фінансова стабільність, фінансова нестабільність і фінансова стійкість економіки. *Світ фінансів*. 2020. № 2 (63). С. 115–125. URL: <http://dspace.wupu.edu.ua/bitstream/316497/40883/1/%d0%a7%d0%98%d0%a0%d0%90%d0%9a.pdf> (дата звернення: 03.11.2023).
21. Шматько Н. М., Миропшик Т. О. Оцінка інноваційного потенціалу промислового підприємства при бізнес-плануванні. Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум–2019»: матеріали 15 Міжнар. наук.-практ. конф., 4–6 грудня 2019 р. Харків: Томенко Ю. І., 2019. С. 160–163. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/73ee9992-fa2a-4353-afd6-6ab6d7b2f9de8> (дата звернення: 29.10.2023).
22. Шушкова Ю. В. Фінансова стабільність національної економіки: сутність та цільові орієнтири посилення. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 2/1. С. 29–34. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewById/564456.pdf> (дата звернення: 03.11.2023).
23. Digitalisation for recovery in Ukraine. 2022. URL: <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/digitalisation-for-recovery-in-ukraine-c5477864> (дата звернення: 10.10.2023).
24. Melnyk M., Shehehliuk S., Leshchukh I., Litorovych O. Digitalization of the economies of Ukraine and Poland: national and local dimensions. *Economic Annals-XXI*. 2021. Vol. 191. Issue 7-8(1). P. 30–42. URL: <http://ea21journal.world/wp-content/uploads/2022/03/ea-V191-03.pdf> (дата звернення: 07.10.2023).

References:

1. Bardash S. V. (2023) Finansova stabilnist ta yii znachennia dlia rozvytku pidpriemstva [Financial stability and its importance for enterprise development]. Proceedings of the 13th International Scientific and Practical Conference «Scientific Horizon in the Context of Social Crises» (Japan, Tokyo, February 26-28, 2023) Tokyo: Scientific Collection «InterConf», no. 144, pp. 99–103. Available at: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2487> (accessed October 24, 2023).
2. Berezovska L. O. (2021) *Innovatsiine pidpriemstvo: konspekt lekcij dlia samostijnoji roboty studentiv* [An innovative enterprise: lecture notes for students' independent work]. Kyiv: NUBIP. Available at: <http://surl.li/oftdr> (accessed October 29, 2023). (in Ukrainian)
3. Verhun A. M. (2023) *Finansova stabilnist: hlobalnyi, yevropeiskyi ta natsionalnyi konteksty* [Financial stability: global, European and national contexts]. Kyiv: KNUTD. Available at: https://knutd.edu.ua/files/grants/osvitni/erasmus/3.8_navch-posibnyk_2023.pdf (in Ukrainian) (accessed November 4, 2023)
4. Dannikov O. V., Sichkarenko K. O. (2018) Kontseptualni zasady tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy [Conceptual framework for the digitalization of Ukraine's economy]. *Infrastruktura rynku – Market infrastructure*, vol. 17, pp. 73–79. Available at: http://market-infr.od.ua/journals/2018/17_2018_ukr/15.pdf (accessed October 28, 2023).
5. Yemelianov O. Yu. (2020) Innovatsiyni rozvytok pidpriemstv: sutnist, poslidovnist otsiniuvannia ta pereshkody na yoho shliakhu [Innovative development of enterprises: essence, sequence of assessment and obstacles to its development]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, no. 11. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8329> (accessed November 2, 2023).
6. Zabashta Ye. Yu. (2020) *Formuvannia mekhanizmu rozvytku innovatsiinoho pidpriemnytstva* [Formation of a mechanism for the development of innovative entrepreneurship] (PhD Thesis). Kyiv: Kyiv National University of Technologies and Design, 243 p.
7. Kashchena N. B., Chmil Ye. L. (2022) Teoretyko-metodychni zasady analizu innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Theoretical and Methodological Bases of Analysis of Enterprise Innovation Development]. *Ekonomika ta suspilstvo - Economy and society*, no. 43. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1746> (accessed November 5, 2023).
8. Mantsurow I. H., Khrapunova Ya. V., Omelchenko V. P., Barvinok A. S. (2022) Metodolohiia statystychnoho otsiniuvannia stanu i dynamiky tsyfroi transformatsii Ukrainy [Methodology for statistical assessment of the state and dynamics of Ukraine's digital transformation]. *Ekonomika Ukrainy - Economy of Ukraine*, no. 3 (724), pp. 39–56. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.03.039> (accessed October 27, 2023).
9. Novytska M. V. (2022) Porivnialnyi analiz vyznachen terminu «tsyfrova ekonomika» [Comparative analysis of definitions of the term «digital economy»]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia - Economics and management organization*, no. 2 (46), pp. 183–189. Available at: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/12556> (accessed October 28, 2023).
10. Ofitsiyni sait Clarity Project. Finansova zvitnist TOV «ATB-Market» [Official website of the Clarity Project. Financial statements of LLC «ATB-Market»]. Available at: https://clarity-project.info/edr/30487219/finances?current_year=2022 (accessed October 29, 2023).
11. Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Official website of the State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed October 10, 2023).
12. Plakhotnik O. (2022) *Ekonomika innovatsii* [Economy of innovation]. Kamianske: DDTU, 62 p. Available at: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-kl54.pdf> (accessed October 29, 2023). (in Ukrainian)
13. Prokhorova V. V., Bozhanova O. V. (2020) Stratehichno-orientovani napriamy innovatsiinoho rozvytku promyslovoho pidpriemstva [Strategically oriented directions of innovative development of an industrial enterprise]. *Ekonomichnyi Visnyk - Economic Bulletin*, no. 2, pp. 132–140. Available at: https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/2/EV20202_132-140.pdf (accessed November 5, 2023).
14. Smulka O. I. (2020) *Zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku silskohospodarskykh pidpriemstv* [Ensuring innovative development of agricultural enterprises] (PhD Thesis). Lviv: Lviv National Agrarian University, 249 p.
15. Sofiienko A. P. (2019) Zakhody shchodo pidvyshchennia rivnia borhovoji bezpeky Ukrainy na shliakhu finansovoi stabilizatsii [Measures to improve Ukraine's debt security on the path to financial stabilization]. *Naukovi pratsi NDFI. Finansova bezpeka - Scientific papers of the Research Institute. Financial Security*, no. 2 (87), pp. 151–159. Available at: https://npndfi.org.ua/docs/NP_19_02_151_uk.pdf (accessed November 4, 2023).
16. Umantsiv Yu., Babkova Ye. (2021) Tsyfrovizatsiia ekonomiky u konteksti hlobalnykh tendentsii suspilnoho rozvytku [Digitalization of the economy in the context of global trends in social development]. *Zbirnyk naukovykh prats «Heopolityka Ukrainy: istoria i suchasnist» - Collection of scientific papers «Ukraine's Geopolitics: History and Present»*, vol. 2 (27), pp. 102–113. Available at: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/252380> (accessed October 18, 2023).
17. Fedorak V. Yak vziaty uchast u Prohrami «Tsyfrova Yevropa»: pryklady proektiv, vidkryti konkursy, pidhotovka proiektnoi zaiavky. Detsentralizatsiia [How to take part in the Digital Europe Program: project examples, open calls, preparation of a project application. Decentralization]. Available at: <https://decentralization.gov.ua/news/16008> (accessed October 10, 2023).
18. Cherep A. V., Cherep O. H., Ohrenych Yu. O. (2022) Udoskonalennia naukovo-metodychnoho pidkhodu do otsinky vplyvu faktoriv na vykorystannia mekhanizmu formuvannia stratehii antykrizovoho upravlinnia operatsiinoiu diialnistiu promyslovykh pidpriemstv u kryzovykh umovakh [Improving the scientific and methodological approach to assessing the influence of factors on the use of the mechanism for forming a strategy for crisis management of the operational activities of industrial enterprises in crisis conditions]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky – Financial and credit*

- activity-problems of theory and practice*, no. 1 (42), pp. 134–144. Available at: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3681> (accessed October 9, 2023).
19. Cherep A. V., Cherep O. H., Shvets Yu. O. (2018) Udoskonalennia naukovo-metodolohichnykh polozhen rozvytku ekonomichno mekhanizmu innovatsiinoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv v umovakh nestabilnosti rynkovoho seredovyshcha [Improving the scientific and methodological provisions for the development of the economic mechanism of innovation activity of industrial enterprises in the context of market environment instability]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky – Financial and credit activity-problems of theory and practice*, vol. 4, no. 27, pp. 418–427. Available at: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/1585> (accessed October 9, 2023).
 20. Chyrak I. (2020) Finansova stabilnist, finansova nestabilnist i finansova stiikist ekonomiky [Financial stability, financial instability and financial resilience of the economy]. *Svit finansiv – World of finance*, no. 2 (63), pp. 115–125. Available at: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/40883/1/%d0%a7%d0%98%d0%a0%d0%90%d0%9a.pdf> (accessed November 3, 2023).
 21. Shmatko N. M., Myroshnyk T. O. (2019) Otsinka innovatsiinoho potentsialu promysloвого pidpriemstva pry biznes-planuvanni [Assessment of the innovation potential of an industrial enterprise in business planning]. Proceedings of the *Research and optimization of economic processes «Optimum-2019»*: materials 15th International scientific and practical conf. (Ukraine, Kharkiv, December 4–6, 2019). Kharkiv: National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute», pp. 160–163. Available at: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/73ee9992-fa2a-4353-afd6-6a6d7b2f9de8> (accessed October 29, 2023).
 22. Shushkova Yu. V. (2018) Finansova stabilnist natsionalnoi ekonomiky: sutnist ta tsilovi oryentiry posylennia [Financial stability of the national economy: the essence and targets for strengthening]. *Ekonomika. Finansy. Pravo - Economics. Finance. Law*, no. 2/1, pp. 29–34. Available at: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/564456.pdf> (accessed November 3, 2023).
 23. Digitalisation for recovery in Ukraine. (2022). Available at: <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/digitalisation-for-recovery-in-ukraine-c5477864> (accessed October, 10 2023).
 24. Melnyk M., Shehehliuk S., Leshchukh I., Litorovych O. (2021) Digitalization of the economies of Ukraine and Poland: national and local dimensions. *Economic Annals-XXI*, vol. 191, issue 7–8(1), pp. 30–42. Available at: <http://ea21journal.world/wp-content/uploads/2022/03/ea-V191-03.pdf> (accessed October 7, 2023).

Ohrenych Yuliia

Kravchenko Diana

Zaporizhzhia National University

THE IMPORTANCE OF FINANCIAL STABILITY FOR THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF THE ECONOMY

Summary

It has been established that financial stability plays an important role in the activation of innovative development, improvement of the innovative activity of enterprises. It was determined that in the conditions of digitalization of the economy, an important task for enterprises is research, implementation of innovations that will ensure the formation of competitive advantages and the growth of financial stability. The approaches of scientists to the definition of «financial stability», «innovative development of enterprises» and «digitalization of the economy» were studied. The importance of the financial stability of the enterprise in innovative development has been proven, because the provision of financial resources allows the introduction of software and technologies. The results of the financial and economic activity of the company «ATB-Market» LLC were studied and the type of its financial stability was determined. An assessment of the innovative development of the enterprise was carried out and the prospects of its activity were determined. The peculiarities of the information usage and communication technologies at the enterprises of the country have been considered. It has been substantiated that along with financial stability, the innovation activity of the enterprise is affected by digitalization trends, which allows to stay ahead of competitors. The main problems of «ATB-Market» LLC were identified and ways to improve the financial condition were formed, namely: implementation of cost control mechanisms; optimization of financial assessment and supervision processes; increasing the effectiveness of marketing and advertising; application of long-term financial planning strategy; involvement of financial management specialists; introduction of employee motivation system; expanding the range of goods at low prices. The areas of innovative development activation in the conditions of digitalization of the economy have been formed, namely: introduction of electronic payment systems; the information system improvement; the implementation of AI-based programs; digitization of the logistics system and automation of accounting for the availability of goods, introduction of an electronic system for accounting for the expiration date of goods; introduction of innovative means of partially replacing cashiers with artificial intelligence or creating self-service cash registers; development of a program for automatic price tag changes; implementation of modern software.

Keywords: financial stability, innovative development, digitalization of the economy, enterprise, innovations, profitability.